

2) $N=100$, $m=20\%$, тоді $\alpha_{кр}=10$: а₂) $[0 - 9]$; б₂) $[10 - 29]$; в₂) $[30 - 50]$.

Зауваження:

1. Остання схема прогнозування оцінок $y = \varphi_1(x)$ застосовується для студентів КНЕУ як по гуманітарних, так і по математичних дисциплінах.

2. На різних факультетах КНЕУ студенти мають різну математичну підготовку. Поточно модульний контроль (ПМК) проводиться по карткам, які затверджуються на кафедрі вищої математики для студентів всіх факультетів КНЕУ одночасно. Звідси, залежно від факультету, середній бал за ПМК різний і криві успішності студентів відповідних потоків $y = \varphi_2(x)$ відрізняються

як від ідеального варіанту $y = \frac{N}{50}x$ так і одна від одної.

На основі наведених зауважень значення параметра $\alpha_{кр}$ слід знаходити, як розв'язок рівняння $\varphi_2(\alpha_{кр}) = \frac{mN}{100}$. Наприклад, розв'язавши його графічно.

Ольшанська О. В., канд. екон. наук, доц,
завідувач кафедри регіональної економіки

АКТИВІЗАЦІЯ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЧИННИК ПОГЛИБЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Регіональна економіка належить до фундаментальних наук базової підготовки бакалаврів з економіки. Необхідність вивчення її в економічних вишах обумовлена актуальністю завдань дослідження господарства регіону як цілісної соціально-економічної системи, якій притаманні специфічні закони розвитку. Важливою особливістю регіональної економіки є те, що вона одночасно належить і до економічних наук, і до наук про регіони. Саме тому під час вивчення дисципліни більше уваги слід приділяти інтегральному підходу, який синтезує різноманітні сегменти економічних, географічних та екологічних знань.

У побудові лекційного курсу та проведенні семінарських занять доцільно виділяти ті об'єкти, явища та чинники, які носять

міждисциплінарний характер — економічна оцінка природних умов та ресурсів, вплив природних умов і культурних традицій на життя та господарську діяльність людей, економічне районування та регіональна політика, прогнозування, регулювання організації та управління господарством у просторі. Тобто вивчення регіональних та міжрегіональних соціально-економічних явищ з позицій теорії відтворення з метою аналізу, перш за все, просторових аспектів загальноекономічних пропорцій.

Основною формою у вивченні регіональної економіки є лекційно-семінарська, яка вимагає підвищеної уваги до самостійної роботи студентів з рекомендованою літературою, додатковими джерелами інформації — науковими працями, довідковими матеріалами, періодичними виданнями, інформаційними ресурсами Інтернету.

Лекції повинні сформувати у студентів сучасні світоглядні ідеї щодо об'єктивного характеру просторового розвитку господарства та його регіоналізації як на світовому рівні, так і в національній економіці. Вони повинні системно охоплювати та всебічно розкривати явища, закономірності та процеси, що вивчаються у межах окремих розділів і тем дисципліни та носити проблемний характер. У лекціях має міститися нова соціально-економічна інформація (цифри, факти тощо). Крім того, обов'язковим складником регіонального курсу є наочність у викладі лекційного матеріалу. Широке використання географічних карт, діаграм, схем, графіків, таблиць, які представляються за допомогою мультимедійних засобів, вирішує важливе методичне завдання — сприяє кращому засвоєнню та запам'ятовуванню матеріалу, що вивчається, посилює мотивації в отриманні знань і підвищує ефективність заняття в цілому. Саме тому теоретичний блок курсу «Регіональна економіка» передбачає викладення матеріалу із застосуванням проблемних лекцій та міні-лекцій, під час яких викладачі використовують результати як власних наукових розробок, так і досліджень провідних науково-дослідних установ України та зарубіжних країн з проблем регіонального розвитку, що дозволяє постійно оновлювати навчальний матеріал сучасними науковими теоріями, методологічними підходами, статистичними та фактичними даними. Прикладами можуть слугувати:

— проблемна лекція з елементами діалогу щодо особливостей формування транскордонних економічних просторів в Україні;

— міні-лекція, що включає розгляд дискусійних питань з проблем визначення сучасної мережі економічних районів України;

— проблемні лекції з елементами діалогу — «Проблеми регулювання міграційних процесів в умовах формування глобального економічного простору» та «Зростання трудового потенціалу як напрямок забезпечення конкурентоспроможності економіки»;

— міні-лекція з обговоренням дискусійних питань з проблем вдосконалення механізму реалізації регіональної економічної політики України та ін.

Основною метою семінарських занять є підвищення творчої активності студентів, розвиток у них здатності до аналітичного мислення, навичок самостійної роботи з першоджерелами, отримання досвіду публічного виступу та участі в дискусії. Організація семінарського заняття вимагає від викладача:

— сформулювати його тематику (мету);

— визначити форму проведення — семінар-дискусія, «мозковий штурм», прес-конференція, ділова гра, експрес-опитування, міні- або тест-контроль, комп'ютерні (мультимедійні) презентації тощо;

— допомогти студентам у пошуку додаткової літератури та підготовці до виступів;

— організувати обговорення виступів (питання до доповідача, доповнення до теми доповіді), прес-конференцій, «мозкових штурмів» (обговорення, аргументація висунутих пропозицій, висновки), мультимедійних презентацій, дискусій;

— підвести підсумки дискусії та зробити висновки по темі семінарського заняття.

Таким чином, в рамках семінарських занять можуть бути реалізовані різноманітні, в тому числі й інноваційні форми їх проведення, в основі яких лежать пошукові, дослідницькі методи здобуття знань. Вони сприяють активізації творчої діяльності студентів, розвивають навички прийняття індивідуальних і колективних рішень, ділового партнерства та добре зарекомендували себе в практиці навчання студентів.

Під час організації таких занять викладач повинен заздалегідь ознайомити студентів з темою та сценарієм проведення заняття (дискусія, прес-конференція, ділова гра, «мозковий штурм», інші форми), сформулювати його мету, розподілити ролі (за необхідністю), порекомендувати додаткову літературу, а в процесі самого заняття виконувати роль арбітра, допомагаючи студентам у досягненні намічених результатів. Прикладом тем для застосування інноваційних форм проведення семінарських занять можуть слугувати:

— «Основні проблеми забезпечення України та її регіонів енергоносіями в контексті національної безпеки та шляхи їхнього вирішення»;

— «Проблеми формування інноваційно-інвестиційного потенціалу регіонів України»;

— «Стратегічні напрями досягнення стійкого розвитку в Україні»;

— «Проблеми та перспективи підвищення інвестиційної привабливості регіонів України»;

— «Проблеми формування та розвитку єврорегіонів в Україні» та багато інших тем.

Таким чином, активізація аудиторної роботи викладачів сприяє поглибленню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності, що виявляється в необхідності вміти аналізувати наукову інформацію, творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу, навчитись формулювати та правильно виражати власну думку, доводити власну точку зору, вміти аргументувати та дискутувати, виробляти стратегію досягнення мети, що забезпечить майбутнім фахівцям-економістам належну базу для самовдосконалення та формування інноваційних якостей їхньої особистості.

Панкратов О. М., канд. техн. наук, доц.
кафедри регіональної економіки

ТЕСТ-КОНТРОЛЬ ЯК МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Успішне та ефективне застосування методів тестування цілком залежить від двох основних чинників.

По-перше — це відсутність доступу сторонніх до даних, що містять інформацію про правильні відповіді.

По-друге — ця якість тестових завдань. Деякі викладачі вважають, що якщо розробити питання і п'ять відповідей до нього, то тест готовий. Подібний підхід є помилкою, а достовірність інформації щодо успішності студентів, отримана на підставі цих тестів, значно знижується.

Результатом застосування протягом десяти років програмованого контролю для оперативної оцінки знань студентів з дисципліни «Безпека життєдіяльності» стали рекомендації, які в сукуп-